

FARBY GRAFICZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-74
	Farby graficzne Oznaczanie transparentowości	7469-14
		Zamiast BN-67/7469-14
		Grupa katalogowa XVII 99

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie transparentowości farb graficznych.

1.2. Określenie. Transparentowość - właściwość powłoki farby umożliwiająca przechodzenie padającego na nią światła.

1.3. Normy związane

PN-65/C-89230 Folia wiskozowa (Tomofan)

BN-68/7308-10 Produkty przemysłu papierniczego.

Metody badań optycznych

BN-67/7469-11 Farby graficzne. Sporządzanie odbitek do badań

2. METODA OZNACZANIA

2.1. Zasada oznaczania polega na pomiarze natężenia światła odbitego od badanej odbitki umieszczonej na białej podkładce, a następnie na czarnej podkładce.

2.2. Przyrządy i materiały

a) Leukometr firmy Zeiss-Jena lub inny fotometr odbiciowy o charakterystyce geometrycznej, fotometrycznej i spektralnej wg BN-68/7308-10 p. 4.2 ÷ 4.4.

b) Znormalizowana czarna podkładka wg BN-68/7308-10 p. 4.5.

c) Biała podkładka - ceramiczna matowa płytka wg BN-68/7308-10 p. 3.2 lub inna płytka o nie zmieniającej się w czasie białości wynoszącej około 85%.

d) Urządzenie do sporządzania odbitek wg BN-67/7469-11.

e) Wykroje tomofanu wg PN-65/C-89230 odmiany PT, gatunku I, bezbarwnego o wymiarach wg BN-67/7469-11.

2.3. Przygotowanie odbitek. Odbitki należy wykonać na podłożu wg 2.2 e) za pomocą przyrządu wg 2.2 d) lub innego umożliwiającego otrzymanie odbitek o określonej grubości warstwy farby. Grubość warstwy farby na odbitce powinna wynosić w przypadku:

- farb mazistych i półciekłych - $2 \pm 0,1 \mu\text{m}$,

- farb ciekłych - $6 \mu\text{m}$.

2.4. Obsługa i przygotowanie przyrządu. Leukometrem należy posługiwać się zgodnie z instrukcją obsługi wydaną przez producenta przyrządu. Każdorazowo przed rozpoczęciem pomiaru należy nastawić przyrząd na wartość wzorca białości wchodzącego w skład wyposażenia przyrządu, przy czym należy postępować zgodnie z BN-68/7308-10 p. 4.6.3.

W przypadku farb o barwach chromatycznych stosować filtr, przy którym występuje największe odbicie światła.

2.5. Wykonanie oznaczania. Na stolik pomiarowy leukometru położyć białą podkładkę wg 2.2 c), a na nią badaną odbitkę sporządzoną wg 2.3, zmierzyć natężenie światła odbitego od odbitki i odczytać na bębnie pomiarowym przyrządu wynik z dokładnością do 0,1 jednostek. Pomiar wykonać w 5 różnych miejscach odbitki. Następnie zamiast białej podkładki położyć czarną podkładkę wg 2.2 b), na niej tę samą odbitkę i zmierzyć natężenie światła odbitego od odbitki. Wynik odczytać na bębnie pomiarowym przyrządu z dokładnością do 0,1 jednostek. Pomiar wykonać w 5 różnych miejscach odbitki.

2.6. Obliczanie wyniku. Transparentowość farby T obliczyć w procentach wg wzoru

$$T = \left(1 - \frac{P_{cz}}{P_b}\right) \cdot 100$$

w którym:

P_{cz} - średnia arytmetyczna wyników z 5 pomiarów na czarnej podkładce,

P_b - średnia arytmetyczna wyników z 5 pomiarów na białej podkładce.

2.7. Wynik. Za wynik należy przyjąć wartość obliczoną wg 2.6 z dokładnością do 0,1%.

2.8. Sposób podawania wyniku. Oprócz wyniku wg 2.7 należy podać barwę filtru, przy którym wykonano pomiar.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE do BN-74/7469-14

Istotne zmiany w stosunku do BN-67/7469-14

Do normy wprowadzono metodę oznaczania transparentowości farb graficznych przy określonej grubości warstwy farby zamiast oznaczania krycia.

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Poligraficznego Oddział w Gdańsku
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Poligraficznego dnia 28 lutego 1974 r.
jako norma obowiązująca w zakresie czynności określonych normą od dnia 1 stycznia 1975 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 17/1974 poz. 57)